



Numărul 15.

Oradea-mare 922 aprilie 1900.

Anul XXXVI.

Apare duminica. Abonament pe an 16 coroane, pe $\frac{1}{2}$, de an 8, pe 3 luni 4. Pentru România pe an 20 lei

Pescarul.

Curge Dunărea la vale,
Ocolind pe după deal;
Curge poște-'ntinse 'n cale
Către marea care-o 'nghite;
Îar, sub cer ca de opal,
Cântă baciul din caval,
Când, cu rămuri despletite,
Plânge-o salcie pe mal.
Peste câmpul ce se pierde
Sub Carpații violeți
Vara țese-o haină verde
Cu fênetele pășunii;
De la' târg, câți-va drumetii
Pe poteci se-'ntorc răsleți;
Și, pe vreme ce lăstunii,
Trec prin aer ca săgeți,
Dunga grelelor corăbii
Tae valu 'n față pus
Ca 'n naintea unei săbii,
Și-aruncându-l într'o parte,
Vântul, care le-a adus,
Se repede 'n sbor de sus,
Umflă pânza pe catarte
Și le 'mpinge spre apus,

Lângă țerm, la azevadă
De nebunul vânt fugar,
Sub un mal pornit să cadă,
Și legată c'o frânghie
De piciorul unui par, —

Stă o luntre de stejar;
Îar din ea, vânat să-î vie,
Dă cu plasa un pescar.
Intr'un coș legat de toarte,
Peștișorii aruncați,
Svêrcolindu-se de moarte,
Cată loc să sară 'n apă;
Unii, prea la fund lăsați,
Mor cu solzii sângerați;
Alții, fac un salt și scapă
Dând să 'nnoate speriați;
Și, sub luntrea care ține
Al pescarului picior,
Apa turbure tot vine
Cu përae supte 'n cale, —
Pe când el, înșelător,
Moaie plasa 'ncetișor,
Când la deal, când măi la vale,
Ca să-î prindă măi ușor.
Și, cu grijă, se gândeșce
La bordeiul lui stricat
Peste care țarba creșce;
Își aduce-apoi aminte
Că nevasta-î dusă 'n sat:
Că, la prânz când a plecat,
Copilașul lor cuminte
Singurel și l-a lăsat;
Că e slab; ca cine șcie
Ce-î păstrează Dumneșce;
Că băiatul o să-î fie
Ajutor la bêtânețe;

*C'o luptă și el din greă
Chibzuindu-se mereu
Cum să-î dea mai des povețe
Să n'apuce pe drum reu;
Și mbrăcând în fericire
Viitoru 'nchipuit,
Ca din vis, își vine 'n fire;
Se gândește la plecare.
Căc' un freamăt i-a șoptit
Că nevasta i-a venit
Și că soarele mult n'are
Pin' la vremea de-afințit...*

*...S'a gândit, — dar se oprește...
Plasa-n fund s'a adâncit...
El, se-aplică... se-opintește...
Și gândind că vre-o pomană
Dumnezeu i-a dăruit,
Scote plasa mulțumit. —
Și rămâne ca o stană,
Rece, alb, înmărmurit...
Un vârtej îi ta vederea
Ochii apoi i s'aprinde...
Simte 'n corp scăzând puterea...
Tras din luntrea ce-l purtase
Cade-n apă, — și pierind,
Apa-l duce gâlgând...*

*Copilășu-i se 'necase
Și-l prinsese pescuind.*

HARALAMB G. LECCA.

Ziua învierii.

Epilog dramatic în 3 acte
de

Henric Ibsen.

(Urmare.)

Rubek. Maja, ce-mi vei aduce mie de la vânătoare?

Maja. O pasare răpitoare s'o sculptezi. De voi zări vre una, îi trimiți un foc în aripă.

Rubek (ridând ironic.) Da, da, o lovitură în aripă — așa la 'ntâmplare... ți-a plăcut întotdeauna asta.

Maja (dându-și puțin capul pe spate.) Ah! Lasă-mă de-acu 'ncolo de capul meu. (Face o reverență și ride ștrengărește.) Noapte bună și liniștită.

Rubek (vesel.) Mulțumesc. Toate pacostele pe voi și pe vânătoarea voastră.

Ulfheim (rânjește amenințător.) Ei așa da! Asta-mi place!

Maja (ridând.) Mulțumesc, Arnold, mulțumesc. (Amândoi străbat partea vizibilă a platoului și dispar în tuș.)

Rubek (după o scurtă pauză.) O noapte de vară 'n munți! Așa trebuia trăită viața.

Irena (de odată, cu o expresie sâlbatecă 'n ochi.) Aii vrea o astfel de noapte cu mine?

Rubek (deschidând brațele.) Da, da. Vino!

Irena. Iubitul meu, stăpânul meu.

Rubek. Ireno!

Irena (zimbesc și se pipăe 'n sin, răgușită.) Va fi numai un episod. (Uite, șoptind.) Șst! Nu te uită 'ndărăt, Arnold.

Rubek (pe acelaș ton.) Ce este?

Irena. Doi ochi stați pironiți asupra mea.

Rubek (se întoarce involuntar.) Unde? (Se sperie.) Ah!

(Capul călugăriței se ivește în partea stângă a tușului. Ea fixează neconținut pe Irena.)

Irena (se ridică și dice cu vocea năbușită.) Trebuie să ne despărțim. Tu să rămâi aici. Nu-ți dai voce să me însoțești. Auzi? (se apropie de el și-i șoptește.) La revedere, la noapte, aci afară.

Rubek. Dar vii, Ireno?

Irena. Viu negresit. Așteapta-me aici.

Rubek (repetă visător.) O noapte de vară 'n munți! Cu tine. Cu tine! (Ochii lui se întâlnesc cu ai ei.) O, Ireno, astfel trebuia să ne trăim viața. Și viața aceasta am pierdut-o amândoi.

Irena. Ceea ce e pierdut pentru totdeauna, se observă numai când... (Nu isprăvește frasa.)

Rubek (o privește întrebător.) Când?

Irena. Când, morți, noi înviem.

Rubek (clătină din cap, îngândurat.) Dar ce vedem în realitate?

Irena. Vedem că n'am trait nici odata. (Coboară spre sanator. Călugărița îi face loc și o urmează. Rubek rămâne lângă perii. Din spre stânci se aude cum cântă Maja.)

Sunt liberă, liberă, liberă
Si timpul robiei s'a dus,
Ca paserea-s liberă, liberă
Renase și me 'nalt tot mai sus.

ACTUL AL TREILEA.

(Munți stâncosi tăiați de vânt, în fund prăpastii. În dreapta se înaltă piscuți troceni și se perd în înălțimea negurilor plutoare. La stânga pe o coastă, e o casuță veche, păraginită. Se erapă de ziuă, soarele n'a răsărit încă. Maja coboară din partea stângă a coastei și e roșie și aprinsă la față. Ulfheim o urmează, cam supărat, ride și o apucă de braț.)

Maja (voind a se smucei din mâna lui.) Dă-mi drumul. N'auzi să-mi dai drumul?

Ulfheim. Ei, ei, asta-mi mai trebuia acum: să me mușci. Ești neastempărată ca o veveriță.

Maja (lovindu-l peste mână.) Ți-am dis să-mi dai drumul și să me lași în pace.

Ulfheim. Asta-i acum.

Maja. Altfel nu merg eu dta nici un pas mai mult. Nici un pas.

Ulfheim. Vorbă să fie. Dar încotro ai s'o apuci fără mine prin sâlbăcia asta?

Maja. Dacă oi vedea nevoia, me cobor pe mușchia aceea.

Ulfheim. Și o să te faci farine până jos, un delicat mezel pentru cânt. (Îi dă drumul.) Poftim. Trece pe mușche, dacă-ți dă mâna. Ameteșci de priporă ce-i. Numai o singură potecută duce la vale și și aceea e vai de lume.

Maja (își scutură hănele și se uită mâniașă.) Cu cine mi-am găsit să plec la vânătoare!

Ulfheim. Ți mai bine la sport.

Maja. Sport e asta la dta?

Ulfheim. Cu voia dtale, eü die că-i sport — și-mă place foarte mult.

Maja (ridicând capul.) Trebuie să-ți spun că... (după o mică pauză îl privește scrutător.) De ce ai dat drumul cânilor colo sus?

Ulfheim (clipește din ochi și zimbește.) Ei, ia să-ți fac și dtale o mică plăcere de vânătoare.

Maja. Nu-i așa.

Ulfheim. Dar cum? Ia spune s'aud și eü.

Maja. Fiind că erai să te scapi de servitor. Să-l faci să alerge după câni, să-i prindă, pe când dta... mare pișicher înu ești!

Ulfheim. Pe când eü?

Maja (seurt.) Bine, bine.

Ulfheim (confidențial.) Te asigur eü că servitorul nu se va întoarce mai curând de o oră.

Maja (privindu-l mânioasă.) Imi închipui eü.

Ulfheim (vrea s'o prindă de brat.) Căci să veđi dta: servitorul șcie obiceiurile mele sportive.

Maja (se fereșce și-l măsoară din ochi.) Șcii cu cine semeni, dle Ulfheim?

Ulfheim. Cu mine însu-mi.

Maja. Ací ai ghicit-o. Par' că ești un faun.

Ulfheim. Faun?

Maja. Da, da, chiar un faun.

Ulfheim. E vre-o lighioană faunul? Vre-un smeu?

Maja. Da, chiar ea dta. Un animal cu barbă de țap, cu picioare de capră și cu coarne.

Ulfheim. Ce spun? Are și el coarne?

Maja. O păreche de coarne, șcii, ca ale dtale.

Ulfheim. Veđi dta cornitele mele?

Maja. Le ved minunat.

Ulfheim (scote din busunar sforașul cu care legase câni.) O sa fii silit să te leg.

Maja. Ce ești nebun? Vrei să me legi?

Ulfheim. Dacă diei că-s drac, apoi dă-mi voce să fiu drac împelițat. Ia mai uita-te încă odată. Poți dta să veđi coarnele mele?

Maja (liniștindu-l.) Ei! fii cuminte, dle Ulfheim. (Se opreșce.) Spune-mi unde-i palatul de vânătoare despre care-mi spunea-i veđi și uscate? Par' că dieai că-i pe aici, pe undeva.

Ulfheim (arată bordeiful.) Uite-l ala din fața dtale.

Maja (uitându-se la el.) Cotineța aia?

Ulfheim (ride înfundat.) În ala s'aü adăpostit mai multe fete de împérat.

Maja. Și acolo a venit derbedeul în piele de urs după fata de împérat?

Ulfheim. Da, doamna, tovarășa de vânătoare, (Făcând un gest de invitație.) Dacă poftiți...

Maja. Uf! Nu cale eü acolo.

Ulfheim. Ei, doamna mea, ce bine-ar trăi acolo o părechie într'o noapte de vară. Și la nevoie ar putea sta și o vară întregă.

Maja. Mulțumesc. Ar trebui să fiü ahtiată după așa ceva. (Nerăbdătoare.) Dar șcii că m'am cam săturat și de dta și de vânătoare? Vreau să fiü la hotel până nu s'a seculă lumea.

Ulfheim Cum cređi că vei cobori?

Maja. Te priveșce. Se va găsi doar o cărarue.

Ulfheim (ii arată o prăpastie.) Vom găsi noi vre un drum. Poate pe povârnișul acela —

Maja. Ei, nu-ți spuneam eü? Cu puțină voință.

Ulfheim. Dar ia 'ncearcă de te coboară pe aici.

Maja (ingrijată.) Nu se poate.

Ulfheim. Fără mine, nu. Nici odată.

Maja (neliniștită.) Apoi ajută-mi. De ce ești eu mine.

Ulfheim. Să te iaü în cărcă?

Maja. Nebunii.

Ulfheim. Sau în brațe?

Maja. Ia mai slăbeșce-me cu prostiile.

Ulfheim (murmurând.) Odată am găsit pe stradă, o biată copiliță. Am ridicat-o din noroiü, am purtat-o numai pe brațe și așa aș fi purtat-o toată viața; de nici vântul să n'o atingă. Când am găsit-o avea niște ghețe scălciate ca vai de lume.

Maja. Și cu toate astea ai ridicat-o și ai purtat-o pe brațe?

Ulfheim. Am scos-o din noroiü și o purtam eu cea mai mare grije, de nici n'atingea pământul. (Ridând morocănos.) Și șcii cu ce mi-a răsplătit?

Maja. Cu ce?

Ulfheim. Cu o păreche de coarne pe cari le văduseși mai adinea-ori. O poveste frumoasă, nu-i așa, ucigașo de urși?

Maja. Frumoasă de tot, dar eü șcii una și mai și.

Ulfheim. Cum e?

Maja. Ascult-o: A fost odată o copiliță proastă, cari trăia, cum da Dumneđeü, acasa la părinți. Și în nevoia ei, s'a pomenit de o dată cu un boer care a luat-o 'n brațe — tocmai ca dta — și s'a dus cu ea departe, departe.

Ulfheim. Dar el îi plăcea ei?

Maja. Da, pentru că fetița nu prea avea minte.

Ulfheim. Sau o fi fost frumuseș ștregarul!

Maja. Nu tocmai, ba nu eră de loc frumos. Dar a amăgit-o c'o va urcă pe un munte — Dumneđeü șcie cât de nalt — și pe care are să reverse din belșug seninul și lumina soarelui.

Ulfheim. De sigur că eră vre-un turist.

Maja. Cam așa ceva.

Ulfheim. Și s'a urcat pe munte cu fetița?

Maja. Aș! A 'nduplecat-o și a făcut-o să între într'o colovie rece și mică, unde nu eră nici lumină de soare, nici aer curat — cel puțin în înțelesul dtale nu eră — ci toate erău aurite iar păreții împodobiți cu figuri mari împietrite.

Ulfheim. Să fiü al dracului dacă nu eră acolo locul pentru dta.

Maja. Nu-i așa că-i frumoasă povestea?

Ulfheim (o priveșce lung.) Ascultă tovarăș de vânătoare.

Maja. Ei, ce mai vrei?

Ulfheim. Nu s'ar putea oare să legăm la un loc neînsemnatele noastre vieți?

Maja. Ai vrea să te faci cărpaciü, dle proprietar?

Ulfheim. Și oare de ce nu? N'am putea să adunăm petecile de ici, de colo și să ne eroim o viață?

Maja. Și ce vom face când s'or rupe petecile?

Ulfheim (mișcând nervos din mână.) Vom remâne mândri și liberi — fiecare cum ne aflăm.

Maja (ride.) Da, dta cu picioarele strimbe.

Ulfheim. Și dta cu... S'o lăsăm încureată.

Maja. S'o lăsăm și... hai să plecăm.

Ulfheim. Stai, camarade. Încotro?

Maja. La hotel, dar unde?

Ulfheim. Și pe urmă?

(Finea va urmă.)

IL. CHENDI ȘI C. SANDU.

Furtuna.

A revenit albastrul mării!
Flori în grădini și flori pe plaiuri
Și flori la pălării!
„Acasă-mi stai, atât îți spun!“
Dar ți-ai găsit! Cel mai nebun,
Maș reu dintre copii...

Stai ca pe spină, stai ca pe foc,
E timpul numai bun de joc —
Să-și pună pofta 'n cuț!
Griveiă, tovarășul meu drag,
Nerăbdător așteaptă 'n prag
Ca s'o pornim hai-hui!

O șterg de-acasă frumușel:
Griveiă cu mine, eă cu el —
Și satu 'n colb se 'nneacă...
Întărăm în codru; și Griveiă
A 'nnebunit de vesel ce-ă:
Me mușcă, sare, joacă...

Dă spațma 'n vrăbiu, latră 'n vânt,
Își face mendrele; eă cânt
Și codrul lin resună...
Pe sus trec lenes nori grei,
Noi nu ne sinchisim de ei,
Și doar aduc furtună!

Se mișcă ramuri și se sbat,
Se frâng și gem; se stâng treptat
Luminile din crâng...
Și frunzele foșnind în roiă,
Cad spulberate peste noi,
Și eă încep să plîng.

Aleg în jos, aleg în sus:
Am rătăcit! și urme nu-s
Oră încotro m'aș duce!
Un fulger! — repede me 'nchin...
Ah, miă de duhuri rele vin
Și vor ca să m'apuce...

Un trăznet cade 'ngrozitor,
Resbubind din nor în nor:
Cad în genuchi; — plângend
Dic „Tatăl-nostru“ și Griveiă
Se uită țintă 'n ochii mei:
Și el se roagă 'n gând.

Și tată! cât ne-am fost rugat.
Un colț de cer s'a luminat,
Și codrul rîde 'n soare...
Eșim voioși în câmp deschis —
Și-mi pare că a fost un vis
Furtuna trecătoare!

St. O. IOSIF.

Oușle roșii.

— Poveste de Paști. —

— Ce poftiți, dle?
 — Un ou de Paști...
 — Un ou de Paști?... Dșoara o să ve arate,
 dle...

— Dacă sunteți bun, dle, poftiți! ...
 Și duse pe client în partea magazinului rezervată cadourilor de Paști.

Spunend dreptul, aceste cadouri erau peste tot, de la vitrina strălucitoare de lumină și până în salonașele cele mici rezervate consumatorilor.

Dar, pe un contoar special, erau cele mai numeroase. Aci zăceau amestecate, oușle cele mai felurite, de zahar sau șocolată, cu fel de fel de fețe.

— Ați ales, dle? ...

— Nu pân' acum ...

Dra Ortensia se strimbă puțin. De dimineață și până atunci, numai de ouș se ocupase.

Clientii, stând jos, nu se sinchisiau de loc că o ved umblând obosită de colo până colo, făcend și desfăcend pachete ...

Ea întrebă, doritoare să scurteze chinul:

— Pentru un copil, dle?

— Nu ... pentru o damă ...

— Ah! foarte bine -- Atunci avem ouș de satin, al căror interior e o cutie pentru giuvaeruri ...

— E prea cunoscut ...

— Atunci de lemn ars ...

— Nu e elegant ...

— Bine voiți de alegeți dvoastre, dacă e așu ...

Filip Frunză scotoei cu privirea frumoasele lucruri pe cari le avea dinainte.

Nu eră grăbit. Eră bine în cofetărie. Aerul cald, parfumat de vanilie, eră plăcut la respirat după aerul umed al stradei.

Prin geamurile vitrinei, se vedeau lucind trotoarele ude și trecend repede trăsurile și tramcarele pe strada largă.

Câte odată, un chip curios, adăpostit de umbrelă, se opriă la fereastră și se uită peste capetele a trei ștregari gură-cască.

Aceștia se uitaă de multă vreme lacomi la minunile expuse, fără să le pese de ploaie, își lipiaă nasurile de geam, și aceste nasuri turtite le făceau niște mutre caraghioase de tot.

Filip, vedend pe ștregarii aceia, se adănci în gânduri filosofice ...

Își dișe că adesea în viață te affi, în chipul acesta, în fața lucrurilor frumoase și ispititoare pe cari ți se par că n'ai decât să întinđi mâna sa le ieși, și, întinđend mâna, dai de piedică, dai de geam ... Ai putea să spargi geamul, dar pe urmă? ...

Dșoara Ortensia, vedend ochii clientului distrat atrași pe vitrină, întrebă în grabă:

— Îți place ceva de la vitrina, dle?

— Ei, da! ... Erau acolo o serie de ouș cari se viraă unele într'altele și cel din urmă conținea un mărgăritar negru ... E ceva nostim, ceva original, ceva șic! ...

— Mărgăritarul e fals, explică dra Ortensia, dar ne însărcinăm să procurăm unul adevărat ... sau vr'un alt giuvaer ...

Nu, preferă să aleagă singur; o să vie a doua di cu piatra prețioasă.

Ș-apoi, vrea ca pe fiecare ou să fie zugrăvită



LA GÀRLA.

câte o litera înflorată, pe care o va spune densul.

Această idee îi veni de odată numărând ouele, — cinci-spre-dece, — tocmai numărul unui nume cunoscut de el și de persoana pentru care eră destinat cadoul.

— Când va fi gata?

— Măne seară.

— Nu târziu înse... Îmi trebuie mai înainte de amiază... Voi plăti tot ce trebuie...

— Foarte bine, se va face... Fiți siguri dle... Le vom trimite acasă?... Adresa dvoastre?...

— O să vii să le iați eu pe la unspre-dece ceasuri, nu e așa?

— Da, dle... La unspre-dece ceasuri... Vor fi gata...

II

A doua zi, cum vedu pe Filip intrând, strigă pe un băiat.

— Du-te uite la dna Bun. Ne trebuie ouele îndată. Așteaptă acolo.

Și, zîmbitoare, dsoara Ortensia, înaintă un scaun tinerului, dicend:

— Fiți bun de așteptați dle... O clipă numai... S'a dus s'aducă ouele...

Și adăogă, urmând cu privirea pe băiatul care plecase în goană:

— Trebuie să fie aduse de mult.

— O să aștept, dice Filip.

Ploaia încetase. Soarele eră și mai vesel și lumea se opriă în grupe în fața vitrinei.

Tinerul petrecu câțva timp examinând chipurile acestea. Unele erau placute, altele urite. Și vremea trecea în chipul acesta. Dar trecend o jumătate de ceas, Filip întrebă:

— Ouele, me rog!... Dacă nu erau gata, trebuie să-mi spuți.

Dsoara Ortensia se mișcă, turburată, încurcată și foarte necăjită.

— În sfârșit, cine zugrăvește ouele acestea?

— O artistă care lucrează în totdeauna pentru casa noastră, dle. De obicei e esactă. Nu înțeleg nimic! S'a întâmplat de sigur ceva. O să trimit țarăș...

— Nu, o să me due singur...

— Dar, dle...

— Mai bine așa decât s'aștept... Plata...

Iuă adresa, strigă un birjar și porni.

III

Casa avea înfașare frumoasă. Filip Frunză întrebă pe un băiat:

— Unde stă dna Bun?

— Dna Bun... a patra curte, în fund.

A patra curte, în fund!... Filip numără curțile cari din ce în ce deveniau mai strîmpte și mai murdare...

Și asta-l supără...

În sfârșit ajunse în fața unei căsuțe cu înfașarea șubredă.

Pe ușe citi pe un carton:

Dna Bun, desinatoare.

Bătă. Ușa se deschise cu greu, ca de o mână

prea slabă, și un cap de copilă, foarte galben sub peru-i negru, se arată pe prag.

Vedend un domn bine îmbrăcat, fetița se dete la o parte și dise cu politete:

— Bună ziua... Aș vrea să vorbesc cu dna Bun...

— Mama e foarte ocupată... Desenează... A întârziat...

— Știu... Ar trebui să nu iei un lucru când nu poți să-l faci.

Uită, în ciuda lui, că vorbeșec e'o fetiță.

Chipul întristat al copilei se ridică spre el:

— Pentru dta sînt, d-le, ouele acele frumoase?... Nu trebuie să te superi... Mama lucrează toată noaptea când e grabă, dar de astă-dată n'a putut, pentru că a fost bolnavă.

Ochii copilei se umplură de lacrimi...

— Dacă cel puțin aș fi fost așa de mare ca s'o ajut!

O voce întrebă din odaia vecină:

— Cine e, Eugenio?

— Un domn... pentru oue.

— Ah! Doamne!...

Un scaun se mișcă, și, împingend ușa, o tineră femeie înaintă.

— Ești bun să intri o clipă, d-le?... Sînt așa de desnădăjduită că am întârziat!... Chiar acum am trimis pe băiat înapoi, nu l-ai întelnit?

„Mai am nevoie d'un ceas ca să sfîrșesc... Și încă grăbindu-me mult...”

Filip nu vedea decât pofilul tinerei femei... I se pără distinsă. C'o voce dulce, primi.

Ea-l introduse într'o odăită, în care ferestrele n'aveau perdele.

Pe masă, ouele alese în ajun erau aliniate; mai rămăseseră șapte de mearcat.

— Sînt așa de măhnită! dice tinera!...

— Dar eți, dnă... Spun curat...

— Am fost cam bolnavă noaptea asta... N'ar trebui să ai dureri de cap când trebuie să lucrezi...

Zîbind, fără umilință, resemnată...

— Pofțiți, stați, dle, dacă voiți să așteptați...

Filip ședă! Dna Bun își vedă de lucru. Eugenia se uită curios la strein.

Semenă mult cu mama ei.

Filip, ca să rupă tăcerea, spuse câteva vorbe mumei. Aceasta aruncă fetiței o privire tristă și dise:

— Drăguță!...

Apoi își vedă de lucru.

Filip examină extrema sărăcie a casei, și în fața acelei femei cu obraji școfiliți, cu chipul grav și trist, avu vedenia locuinței plină de eleganță, unde avea să se ducă în grabă, și contrastul fu și mai grozav.

Ouele zugrăvite, aliniate, aratați deja numele... Și de odată pără tinerului că acele degete cinstite se profanau desinând și infrumșetând acele litere... se gândia la nebuniile pe cari aveau să le aducă aminte, și o rușine îl coprinse așa de tare, că roșeața îi învelu obrazul.

— Te rog, dnă, nu-ți da atâta osteneală... Fă literile simple dintr'o trasătură... Asta ajunge...

— Fără flori?... O să fi urite...

— Nu e nimic...

— Îmi pare foarte rău...

— Te rog să nu-ți para; sînt frumoase ș-așa...

— Atunci sînt gata iute...

IV

Filip străbatu cele patru curți.

Se întoarse la magazinul luxos, alese mai multe oue frumoase, apoi unul de șocolată, în care strecură o hârtie de o sută de lei, — și făcu un pachet.

Peste câteva minute, el dă pachetul unui comisioner cu adresa :

Dncl Bun

Pentru doșoara Eugenia

Strada Mecit.

Și, îndată ce primi răspunsul de primire al comisionerului, mai împăcat în sine, plecă să ofere singur, ouele zugrăvite cu literile înflorate.

MARIA BUJOR.

Ce este sub pământ.

Întrebată o problemă cu a cărei deslegare oamenii își străducesc mintea din cele mai vechi timpuri. De mii de ani lumea caută cheia acestui secret, și o caută până când în cele din urmă scrutătorii ajung și ei sub glia rece a pământului.

Palpăe care sub pământ flacăra nestinsă a focului, care din când în când izbucnesc pe culmile munților, pentru ce prin uriașa lui putere să facă omenirea a înțelege superioritatea materiei? Ori doara inima pământului este o piatră nemiscată, nemiscată de simțiri, ci numai de gravitațiunea, care ține la olaltă universul? Nu cumva sub pământ se ascunde lumea fantastică a lui Verne, cu lacurile ei verzi, cu strălucirea rapitoare a cerului ei, cu tarba uriașă și cu monștri sei înspăimântători? Sau doară sub picioarele noastre se casează golul negru și infinit, prin care strabate uneori eoul tâmpit al vre-unei stânci în cădere, care pricinuesc cutremure de pământ?

Ei, cine poate să descopere tainele din sinul pământului? Oamenii până acum n'au putut strabate decât la 1000 metri adâncime, unde au găsit aurul și argintul, care, prefăcut în bani, a provocat lupta mare dintre om și om; au descoperit diamanțul, a cărui strălucire orbitoare amăgește inimile; descoperit-au carbunele de piatră, prin al cărui foc omul capătă aripi; ferul; din care se făuresce arma ucigașoară — iar mai la suprafața pământului miile de coșciuguri, cari cuprind cenușa generațiilor trecute.

Suprafața pământului este prea îngustă pentru scopurile omenirii; pentru ceea ce nu este loc, se ascunde sub pământ. Varietatea minunilor tehnice de azi este ascunsă sub pământ: mulțimea de tuburi de abur, conducturile de apă, canalurile, trenurile electrice, sirmele electrice etc.

Dacă lumea va merge tot așa înainte, vom ajunge acum să le șcim toate ascunse și așezate sub pământ. Pe curierii poștali vor să-i înlocuiască prin o nouă invențiune, care să ducă poșta prin ajutorul aerului, pe sub pământ. Fantasia omenească vede prin perspectiva timpului că în veacurile viitoare viața de d'asupra pământului va muri aproape cu totul; oamenii nu vor mai umblă pe strade, totul se va strămută sub pământ. Poate că acolo nu vor mai fi atâtea dureri și neajunsuri; născându-ne, crescând și trăind sub pământ, poate că vom suportă mai ușor greutățile vieții.

Credințe populare.

Din Ineu în Bihor.

În săptămâna când scoate cloșea pui — să dai puilor tot apa pipărată, că atunci nu vor muri puil.

Dacă fură cineva ceva, păgubașul și toți cei ce se țin de familia lui și locuiesc în aceeaș casă — să ajune ziua de luni și tâlhariul dacă nu aduce îndărăt aceea ce a furat, pică la pat biteag.

Vinerea nu se pun cepe în pământ (nu se seamănă), că sunt usturoae.

Când fată vaca mai întăiu, stăpâna vacii umple o cofă cu apă și o duce în poiată — după ce a făcut vaca — cofa plină de apă o duce în casă dîcînd: „ase și duc eu cofa plină de lapte de aci înainte, eum o duc amú plină de apă“.

Când sboară purecile pe mână și-l poți prinde și omori, capeți veste buna, iar de nu-l poți prinde — primești veste rea.

Cine ține de fus până ce s'a gătat ghemul de făcut, acela poate prinde pe cel ce — îl fură.

Dacă în momentul când s'a gătat pânza de tăiat de pe resboiu — se află vr'un prune ori ficior în casă, pe acela îl iaș cotuna (il asentează la miliție.)

AVRAM IGNA.

Strigături

Este bade cât frunza,
Dacă nu-s ea diuoneata:
Fie cât frunza prin lagî
Dacă mie nu mi-s dragi.

Dragostea de copilă
Că miera din linguriță,
Dragostea de fată mare
Că miera din făgul mare.

Bate-o, bate-o și-o mustrează
Și întrebă-o unde înserează,
Înserează la fântână
Cu doi voinicel de mână.
Unu-i tine cofița,
Altu-i suze gurita.

Îa-me 'n brațe, dorule,
Și me treci poticele:
De pe toate dealurile,
Pe la toate mândrele.

Din Broșteni în România.

LIA MĂGURA.





SALON.

De la București.

Audițiunea operelor lui Enescu. Dșoara Agata Bărsescu la Teatrul Național. Dna Aristița Romanescu în Transilvania. Concerte în biserică. Ultimul concert simfonic. O sețeatoare la Ateneu.

Săptemăna trecută a fost atât de bogată în evenimente artistice, că nu pot decât numai să le schițez.

În fiecare zi reprezentație teatrală, 3—4 concerte, tot atâte conferențe literare și alte petreceri, ca să nu mai amintesc și de seratele și mesele unde ești poftit cu multă ospitalitate.

Între toate înse mai mult mi-a atras atențiunea și interesarea audițiunea operelor celebrului George Enescu, data miercuria trecută în sala Ateneului, cu concursul dșoarei Maria Assan și al dlor Dall' Orso, Flesch, D. Dinic și Fuchs.

Programa, prea delicioasă, se compunea din următoarele piese :

1. Sonata 1-a pentru pian și violină (ré major,) Allegro vivace — Quasi Adagio-Allegro, executată de dl Flesch și autorul;

2. *a*, Schmetterlingskuss, poezie de Carmen Sylva; *b*, Der Blätter, — executate de dl Dall' Orso.

3. Variațiuni, pentru doue pian, dl Fuchs și autorul.

4. Sonata, pentru pian și violoncel (fa minor.) Allegro moderato. Allegretto. Adagio. Finale, executată de dl Dinic și autorul.

5. Le Désert, poezie de Jules Lematre; *b*, Le galop, poezie de Sully Prud'homme, executate de dșoara Maria Assan.

6. Suită în stil vechi, pentru piano, autorul.

7. Serenadă, pentru violină, viola și violoncel, executată de dnii Dall' Orso, Dinicu și autorul.

Am reprodus programa întreagă, pentru ca cetitorii noștri să vadă în ce direcțiune a pornit tinerul nostru compositor, de la care națiunea română așteaptă atât de mult pe terenul musical.

A spune că sala a fost plină, că n'a lipsit nici regina cu suita sa și că entuziasmul a fost deseversit, este de prisos, după cele ce am scris de atâte ori despre arta fermecătoare a virtuosului nostru.

De asta-dată înse impresiunea a fost și mai viuă decât ori când, din cauza că artistul se afirmă și ca compositor și ca executant, calități cari rar le găsești împreunate în aceaș persoană. De exemplu, celebrul Kubelik, care se află încă tot aici, ș-a făcut numele numai ca executant, căci n'a prezentat publicului nici o compoziție proprie.

O alta împregiurare, cere ne relevă noue calități ale lui Enescu, eră că de asta-dată s'a produs și ca pianist.

Și poate tocmai pentru că este și componist, densusul simte mai bine ceea ce cântă și astfel jocul se u e plin de foc, pătrundător și covârșitor.

Astfel audițiunea operelor sale a devenit o adevărată serbare musicală, la care — firește — a contribuit și escelentul joc al debutanților din program.

La Teatrul Național a fost săptămăna trecută o singură sară remarcabilă. Aceea când a debutat dșoara Agata Bărsescu în drama „Contesa Sarah“ de Georges Ohnet.

Dșoara Bărsescu a devenit un adevărat magnet al Teatrului Național. De câte ori joacă, sala totdeauna e plină și entuziasmul nemărginit.

Vedând succesul acesta, simți o nemărginită bucurie, că artista s'a întors la Musa română. Jocul ei are o mare înviurire chiar și asupra generației mai tinere de la teatru, se inspira și aceea de focul sacru al ei, veți progresul ce face, avântul ce ia teatru.

Pân' acuma artista a debutat aproape numai în piese străine, pe care le studiase și jucase în limba germană. Sperăm, că pentru viitor fiind angajată permanent, își va mări repertoriul și cu piese originale. Numai astfel va îndeplini tot ceea ce-i cere națiunea sa. Numai atunci va devini o adevărată artistă română.

Într'acea stagiunea teatrală s'a închis. Actorii înse urmează a da reprezentații pe socoteala și în profitul lor. O serie lungă de beneficii, cari se 'ntind până 'n luna lui mai.

Apoi unii se duc să joace prin provincie, alții prin grădinele de vară d'aici, ceea ce nu prea e compatibil cu poziția unui societar al Teatrului Național.

Dna Aristița Romanescu mi-a spus că ar merge cu multă plăcere cu o trupă mică prin Transilvania, să facă un turneu artistic. Și anul trecut a voit, înse n'a izbutit, nu i s'a dat voie.

Regretăm dia inimă, căci astfel publicul de la noi a fost lipsit de plăcerea să vadă, să audă și să aplaudeze pe aceasta mare artistă.

Aice vine să observ, că în cercurile teatrale de aici se petrec cu atențiune din ce în ce mai crescândă stăruințele noastre pentru înființarea unui teatru național și se citește cu multă plăcere raporturile despre reprezentațiile ce se dau la noi în deosebi în straturile țerănești.

Concertele au intrat și în biserică.

Vineri la 31 martie (13 aprilie,) fiind vinerea mare a apusenilor s'a dat un concert religios în biserică evangelică din strada Lutherană, în folosul casei săracilor, sub înaltul patronagiū al reginei Elisabeta.

La acest concert au debutat cei mai de frunte artiști de aici ca : Enescu, Dinicu, Dimitrescu și alții.

Biserică prezintă un aspect teatral, numai prețul locurilor eră mai urcat ca la teatru, dar iluminățiunea a fost cea mai modernă : „Washington“.

A fost de față și regina, dimpreună cu lume multă, toalete elegante, pălării minunate; nu lipsă decât cartea de rugăciune și evlavia.

Artiști s'au achitat admirabil de însărcinarea ce ș-au luat, au executat cu mare succes piesele lor. Publicul i-a ascultat cu plăcere și n'a simțit altă lipsă decât că n'a putut să aplaudeze.

Îată și programa :

1. „Fugă“ asupra numelui Bach, pentru orgă, de R. Schuman, dl Iakseh.

2. „Aria lui Herxes“, de G. F. Händel, dl Dall' Orso, violină dl Enescu.

3. „Largo“, pentru cello și orgă, de Leclero, dl Dinicu și dl Iakseh.

4. „Stabat mater“, pentru 2 voci de damă de Pergolese, dna Balș și dra Benesch.

5. „Andante și Presto“ din sonata 3-a de I. S. Bach, solo de violină, dl Enescu.

6. „Dignare“, b, Eternitate de I. S. Bach, dl Dall Orso.

7. „Andante“ pentru 2 cello și orgă de G. Enescu, dl Dinicu, dl Dimitrescu și Iakseh.

8. „Dor de moarte“ pentru voce de damă cu acompaniament de orgă, de I. S. Bach, dna Balș și dl Iakseh.

9. „Pașcele“ pentru orgă cu acompaniamentul unei trompete a două strune, etc. de C. A. Fischer, dl Iakseh.

Asemenea concert religios s'a ținut și într'una din multele bisericii române.

Aici dame din societate au adunat ofrande pentru cei săraci.

Astăzi în duminica Floriilor s'a dat în palatul Ateneului cel din urmă concert simfonic, cu concursul dsoarei Caterina Theodori și al dlui George Enescu.

A fost o prea frumoasă festivitate musicală, al cărei farmec deosebit eră debutul dsoarei Theodori, impresurată din toate părțile de cel mai mare entuziasm.

A asistat regina, principele moștenitor și lume multă. Când priviai peste pălăriile damelor, te credeai în o adevărată grădină cu flori.

Orchestra condusă de dl Ed. Wachmann, a cântat Uvertura „frumoasa Melusina“ op 73 de Mendelssohn; apoi preludiul din „Parsifal“ de Wagner.

Apoi a urmat „Al 5-lea Concert pentru piano“ în mi b-mol maj. de Beethoven, executat cu acompaniament de orchestră de dsoara Theodori și anume: Alegro, Adagio un poco mosso și Rondo. Fiecare câte un triumf pentru dsoara debutantă. Aplauzele cutrierau sala și peste două-spre-dece admirabile coșuri cu flori i se oferiră. Eră plină toată avantscena de ele. O priveliște foarte încântătoare.

După încetarea aplauselor se ivi pe scenă dl George Enescu, favoritul publicului și cântă cu violina întâi o romanță în sol maj. de Beethoven, apoi „Rondo capricioso“ de Saint-Saëns. Aceasta din urmă în deosebi cucerii tot auditorul. Artistul fu chemat mai de multe ori afară și în cele din urmă, la dorință, mai cântă o piesă afară din program.

Ultimul punct al concertului fu o „Fantasie Pastorală pentru orchestră“ de Enescu, sub conducerea autorului, executată pentru prima-ora și primită din toate părțile cu multă plăcere.

Am asistat și la o delicioasă serată literară-musicală, care s'a dat în una din salele de jos ale Ateneului, în fața unui cerc intim de invitați.

Aranjatorul a fost neobositul nostru V. A. Urechii, vicepreședintele Ateneului, care a ținut să înjchiebe o legătură mai familiară între cei ce au ținut sau țin conferențe literare la Ateneu.

Și ca să aibă un farmec mai atrăgător, i-a dat numele de „Sedetoare“.

Dl Vlahuța a citit câteva poezii de Eminescu și de la sine; dl Nestor Urechii a dat lectură unui

croquis despre călători, bietuind cu umor unele obiceiuri; în fine dl Haralamb G. Lecca a citit o poemă mai lungă a sa.

Într'aceste s'a servit damelor înghietată, bărbăților bere și în sfârșit tuturora ceaiu.

Apoi a urmat partea musicală. Dsoara Șeinescu, eleva conservatorului, a cântat o parte din „Dinorah“ de Meyerbeer; dl N. Corfescu, asemenea elev al conservatorului, a cântat cu o voce puternică „Cei doi grenadiri“ de Schumann și o arie din „Un ballo in maschere“ de Verdi.

Renumitul celist, dl Dinicu, a executat două bucați admirabile, mult aplaudate.

Și în fine a luat în mână violina George Enescu și ne-a cântat întâi „Romanța“ sol major de Beethoven și „Zigeunerweisen“ de Sarasate, așa cum el știe să cânte, cu simțire, duios și în urmă plin de foc, în mijlocul unui entuziasm mare.

După ce a terminat, încântați de plăcerea ce ne-a făcut, l-am impresurat, felicitându-l și bucurându-ne că l-am putut ascultă.

Și după ce am venit acasă, târziu, după miezul nopții, încă multă vreme îmi părea că aud divinele acorduri melodioase și am adormit legănat într'un vis feeric.

Dar iată visul a sburat. Deliciile au dispărut. Giamantanul e gata de drum.

Adio București!

IOSIF VULCAN.



Academia Română.

— Sesiunea generală din anul 1900. —

(Raport special al „Familiei“.)

V

Urmașul lui Alexandru Roman. Secțiunea literară mai recomandă, pe temeiul propunerii dlui Iosif Vulcan, a se alege membru activ dl Ioan cav. de Pușcariu, până acuma membru de onoare.

De la dl A. de Gubernatis, membru onorar, se primește scrisoare de mulțumire pentru felicitările care i s'au trimis de Academie cu ocaziunea serbării jubileului său de 60 ani.

Subiectul premiului Adamachi din 1905. Secțiunea istorică propune la concursul premiului Adamachi din 1905 următorul subiect: „Poporul român din Ungaria și Transilvania de la începutul secolului XVIII-lea îneace“.

Secțiunea științelor propune a se publică în Anale lucrările: O metodă nouă de măsurare a rezistenței electrice a unui galvanometru de D. Negreanu și „Studii de meteorologie agricolă. Condițiunile climatologice ale vegetațiunii viței de vie“ de St. C. Hepites.

A patra sedință publică la 27 martie (9 aprilie) cu următoarele comunicări: Dl S. Fl. Marian, Portretul lui Miron Costin, marele logofet și cronicar al Moldovei; dl N. Ionescu, Înriirile istoriei universale asupra istoriei Românilor.

De la societatea de științe fizice din București se primește o scrisoare prin care se exprimă mulțumiri pentru participarea Academiei printr'un delegat la serbarea aniversării a 10-a a societății.

De la dl St. C. Hepites, membru corespondent, se primește spre a se publică în Anale scrierea „Contribuțiunii la fisica globului V. Determinări magnetice în România. Se recomandă secțiunii istorice.

De la dl comite de Marsy, președintele societății franceze de arheologie, se primește o scrisoare în care pe lângă mulțumiri pentru publicațiunile ce i s'au trimis ca membru onorar al Academiei, înștiințează că congresul arheologic al acelei societăți, la care Academia de mai multe ori a fost reprezentată, se va ține în acest an la Chartres și se va deschide la 27 iunie n.

Congresul istoric polon din Cracovia. Se cețese procesul verbal al secțiunii istorice pentru ședința de la 8 martie an. c. Secțiunea exprimă dorința ca dl B. P. Hașdeu să fie delegat a reprezenta Academia la congresul Societății istorice polone, care se va ține la Cracovia în întelele sale zile din iunie 1900. Dl B. P. Hașdeu declară că-i este cu neputința a primi aceasta însărcinare.

De la dl Gavriil Musicescu se primește 11 volume de compuneri musicale de ale sale.

Fundațiunea Adamachi. Dl Apiru Haret citește raportul comisiei Adamachi, despre starea acestei fundațiuni și despre bursele ce se dau din ea. Urmează o discuțiune privitoare la mărimea bursele, accentuându-se din partea unora că bursele ar fi prea mari; în urmă s'a decis ca acele să se conformeze orașelor pentru care se dau. În comisiunea fundațiunii Adamachi se realeg: Haret, Poni și Sturdza.

De la dl A. Lecomte du Nouy, membru corespondent, se primește dar următoarele: a, un volum manuscris românesc de la sfârșitul secolului XVII cuprindând „Învățătura și povățuire spre folosul zugravilor talnaicii după Erminiile lui Panselin și Teofan; b, Archeologicul Researches in Palestine during the years 1873-1874 de Charles Clermont-Ganneau, vol. I, London 1899.

A cincea ședință publică, la 31 martie (13 aprilie,) dl general C. Brătianu, membru corespondent, cețese: „Notițe asupra lucrărilor cartografice și geometrice în România“. Dl D. A. Sturdza, terminând relațiunea sa, despre colecțiunile Academiei: „Istoria Academiei Prusiane de științe din Berlin“ de Adolf Haack, opera în patru volume (Berlin 1900): un exemplar din programele și biletele făcute cu ocaziunea serbarii și un volum cu Operele filosofice ale lui Leibnitz.

Constituirea secțiunii literare pentru anul viitor s'a făcut realegându-se președinte Gr. G. Tocilescu, vicepreședinte Iosif Vulcan.

Secțiunea istorică s'a constituit realegându-se președinte V. A. Urechia, vicepreședinte C. Erbicenu; secretar (pe 7 ani) V. Maniu.

Secțiunea științelor s'a constituit astfel: președinte P. S. Aurelian, vicepreședinte St. Fălcioian, secretar (pe 7 ani) Gr. Stefanescu.

Dl V. A. Urechia dărușce o fotografie reprezentând basa Columnei lui Traian, dimpreună cu coroana de bronz dusă de dnii V. A. Urechia, Gr. G. Tocilescu, Holban etc. în august 1899, pentru a fi depusă pe acea columnă, aceasta coroană este fixată acum, din ordinile ministrului Bacceli pe ușa de intrare a columnei.

Comisiunea premiului Lazar din 1901 pentru examinarea lucrărilor ce se vor prezenta cu subiectul

„Fauna ichtiologică a României“, se aleg în persoanele dlor Gr. Stefanescu, Dr. C. Istrati, P. S. Aurelian.

Premiul Anastasie Făt. Comisiunea pentru examinarea lucrărilor ce se vor prezenta la premiul Anastasie Făt din 1902, „Charta agronomică a României“ se compune astfel: P. S. Aurelian, P. Poni, A. Saligny.

Fundațiunea Take Anastasiu. Dl D. A. Sturdza, secretar general, face o dare de seama despre starea fundațiunii Take Anastasiu. Se alege o comisiune de supraveghiare, în persoanele dlor D. A. Sturdza, P. S. Aurelian, Ioan Kalinderu.

Fundațiunea Otteteleșan. Se citește raportul fundațiunii Otteteleșanu, care arată progresul institutului. Se votează mulțumiri. În comisiunea fundațiunii se realeg: Sturdza, Kalinderu, Negruzzi.

În comisiunea premiului Neuschotz, (subiect juridic) se aleg: Maioreșcu, Negruzzi, Kalideru.

Premiul istoriei literaturii de la Cantemir. Comisiunea pentru examinarea lucrărilor cari se vor prezenta la premiul Adamaki din 1901, de 5000 lei, „Istoria literaturii române de la Cantemir până la 1821“ se alege așa: Hașdeu, V. A. Urechia, Xenopol.

Premiul chineziatelelor. În comisiunea pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Alexandru Ioan Cuza, din 1901, de 6000 lei, despre „Istoria critică asupra chineziatelelor etc.“ se aleg Hașdeu, Vinc. Babeș și Xenopol.

A șesea ședință publică luni la 3/16 aprilie, cu următoarele comunicări: dl Gr. G. Tocilescu, Raport asupra săpăturilor de la Axiopolis, făcute în toamna anului trecut; dl dr. V. Babeș, Desvoltarea medicinei moderne și Institutul nou de bacteriologie din București.

Congresul geologic din Paris. Secțiunea științelor propune ca dl Gr. Stefanescu să fie delegat de Academie spre a participa la congresul geologic internațional care se va ține în acest an al Paris, intervenind președintele la ministeriul instrucțiunii publice ca să acorde dlui Stefanescu mijloacele necesare spre acest scop. Propunerea se aproba.

Portretul lui Bălcescu. Fratele nemuritorului istoric Nicolae Bălcescu dărușce Academiei prin dl N. Ionescu portretul lui Nicolae Bălcescu din tinerețe, făcut la Paris.

Chestiunea Iorga. Membrul corespondent Nic. Iorga, care a publicat o serie de articoli într'un diar francez din București, prin care a insultat Academia și pe mai mulți membri ai ei, a fost respins de secțiunea istorică cu o lectură ce voiă să țină în ședință plenară. Discutându-se chestiunea în ședință plenară, s'a votat următoarea propunere icalită de dnii B. P. Hașdeu și dr. C. I. Istrati: „Fata cu concludsiunea secțiunii istorice, Academia regretând atitudinea cu totul nejustificată a dlui Iorga, trece la ordinea zilei.

Alegere de membri. În secțiunea literară s'au ales membri noi, în locul decedatului George Chițu, la propunerea dlui Iacob Negruzzi, dl A. Philipide; în locul reposatului Alexandru Roman, la propunerea dlui Iosif Vulcan, dl Ioan cav. de Pușcariu; iar membru corespondent, dl George Coșbuc, tot la propunerea dlui Iosif Vulcan. Înainte d'a se pune la vot, propunătorii au arătat calitățile candidaților.

Premiul Năsturel-Herescu de 4000 lei. Comisiunea propune să se premieze poema dramatică „Iov“ tradusă de G. O. Gârbea. După o discuție mai

lungă, se pune la vot premiarea traducerii „Iov“. Resultatul: 12 bile albe, 13 negre. Prin urmare premiarea s'a respins. — La cererea dlor Haret, Vulcan și Xenopol se pune la vot volumul „Clipe de liniște“ a dlui Al. Vlahuța, care în comisiune a întrunit 4 voturi pentru, patru contra. Resultatul: 14 bile albe, 11 negre; deci neîntrunind doue treimi, se va pune la vot a doua oară.

Din incidentul acesta se face propunerea, ca în viitor să se pună la vot în ședință plenară numai acele lucrări, cari în comisiune au întrunit majoritate. Primindu-se propunerea, cărțile cele ce au mai întrunit voturi în comisiune, nu s'au mai discutat în ședința plenară.

În ședința următoare, punându-se a doua oară la vot cartea dlui Vlahuța, resultatul votului este: 17 bile albe, 8 negre. Întrunind majoritate de doue treimi, premiul Nasturel-Herescu de 4000 lei, se acordă dlui Al. Vlahuța.

Premiul Statului Lazăr de 5000 lei. Comisiunea propune ca premiul să se împartă între: Cuza A. C., „Despre populație“, — și Minovici M., „Putrefacția din punctul de vedere medico-legal și igienic“, dându-se fiecăruia câte 2500 lei. Plenul înse respinge divizarea. Se pune la vot întîiu luarea dlui Cuza. Resultatul: 20 bile albe, 2 negre; prin urmare premiul i s'a acordat.

Premiul Adamachi de 5000 lei. Comisiunea propune ca premiul de 5000 lei să se împartă așa: Dlu Z. Boiu, „Semințe din agrul lui Christos“, 1500 lei; dlui Ionnescu-Gion, „Istoria Bucureștilor“ 1500 lei; dlui I. Gavănescu, „Curs de pedagogie“, 1000 lei; dlui D. G. Maxim, „Critica sistemului profesorilor“ 1000 lei. Discutându-se în ședința plenară, fracționarea premiului se admite. — Apoi se discută singurătatea lucrării și se pune la vot, întîiu luarea dlui Z. Boiu. Resultatul: 23 bile albe, 2 negre, prin urmare premiul de 1500 lei i s'a votat. — Se pune la vot scrierea dlui G. I. Ionnescu-Gion. Resultatul: 11 bile albe, 12 negre; prin urmare premiarea s'a respins. Se pune la vot premiarea lucrării dlui Gavănescu, resultatul: 21 bile albe, 3 negre; deci luarea s'a premiat. Se pune la vot luarea dlui Maxim, resultatul votului: 13 bile albe, 11 negre; neîntrunind doue treimi, se va pune de nouă la vot în ședința următoare.

Comisiunea de 9 pentru examinarea publicațiilor, cari se vor prezenta la premiile anuale din 1900: Nasturel-Herescu de 4000 lei, Lazăr de 5000 lei și Adamachi de 5000 lei, se alege în persoanele membrilor: din secțiunea literară, A. Naum, Gr. G. Tocilescu, Iosif Vulcan; din secțiunea istorică: S. Fl. Marian, V. A. Urechia, A. D. Xenopol; din secțiunea științelor: P. S. Aurelian, Victor Babeș și A. Saligny.

Sesiunea s'a închis joi, alegându-se presedinte: P. Poni, vicepresedinti Iacob Negruzzi, V. A. Urechia și dr. V. Babeș.

LITERATURĂ.

Epigrame. Dl Dimitrie Teleor, care în timpul din urmă serie mai cu seamă epigrame, a publicat de curând o culegere din ele, sub titlul „Epigrame“. Multe din ele sînt scrise cu spirit și combate unele scăderi ale vieții publice. Iată câteva:

Unui politician.

La întrunire a vorbit
Trăgînd spaza pe turtă:
— Vorbește-ne și de program! . .
El s'a bătut pe burță.

Unui cetățean.

Dintr'un grec și o bulgăroaică
S'a născut copil mai an:
Ca să fie Român neaos,
Ei l-au botezat Traian.

Mie însu-mi.

Epigrame eu am multe,
Căci lucrez în totdauna:
Cînd le cat pe cele bune,
Par că nu mai am nici una.

Volumașul e tipărit frumos și conține tocmă 64 de epigrame scurte, toate de câte patru rînduri.

Scoala latinistă. Dl Ovid Densușianu a scos la lumină în Bucureștilor o broșurică: „Scoala latinistă în limba și literatura română, originea, tendințele și influința ei“, — lecțiune de deschidere ținută la facultatea de litere din Bucureștilor la 10 novembre 1899.

Eminescu pesimist, profet și economist. Acesta e titlul unei lucrări a dlui I. S. Ordeanu, scosă la lumină în Bucureștilor, în anul trecut. Despre luarea aceasta noi am publicat o dare de seamă de colaboratorul nostru dl Petru Vulcan. Precum se știe, aserțiunile autorului sînt foarte îndreznice: dînsul susține, că Eminescu a fost impresionat de gânduri economice, nu de dragoste; că prin cuvîntul „femeie“ a înțeles țara; că prin urmare, poezia a fost economicist.

O lucrare pentru medici. A apărut la Bucureștilor: „Putrefacția din punct de vedere medico-legal și igienic“ de M. Minovici, medic legist al capitalei Bucureștilor, profesor suplinitor la universitate, directorul institutului medico-legal, membru al societății de medicina legală din Franța. O lucrare de valoare reală. Cu mai multe ilustrațiuni la sfîrșitul lucrării.

Revistă artistică românească. Un grup de pictori, sculptori și scriitori din România au decis să scoată peste cîtva timp la Bucureștilor o mare revistă artistică. Titlul revistei va fi „Faunul“ și va grupă în gîrul său dintre pictorii și sculptorii români pe dîni: Stefan Luchian, Ludovic Basarab, Kimon Loghi, Artachino, Nicola Vermont, Serafim, Grant, Verona, Fr. Storek, Spete și alții. Dintre străini vor colabora Benjamin Constant, Franz Stuck, Rohegrasse, Seitz, Schramm, Schmutzler și alții.

TEATRU.

Reprezentăție teatrală în Orăștie. Reuniunea meseriașilor români din Orăștie va da acolo a doua zi de Pașci reprezentăție teatrală, jucând piesele: „Herșcu Boccegiul“ cântecel comic de V. Alexandri; „Dragoste“ comedie într'un act de A. din Dorna și „Băi de mare“ comedie într'un act de acelaș autor. După teatru dans.

Concert și reprezentăție teatrală în Seliște. Reuniunea meseriașilor din Seliște va da a doua zi de Pașci concert și reprezentăție teatrală, jucând come-

dia „Săpatorul de bani“ localisată de dl Ant. Pop. După producțiune urmează joc.

Concert și teatru în Cefa. Tinerimea română școlară din Cefa, Bihor, va da a doua zi de Paști concert popular și reprezentație teatrală, după care va urmă dans. Petrecerea se va ține în localul școlii gr. or.

MUSICĂ.

Melodii Naționale de Musicescu. A apărut la Iași ediția a treia din „Repertoriul laic al corului mitropolitan din Iași“. Douespredece Melodii Naționale, culese, armonisate și aranjate pentru chor mixt și piano de Gavriil Musicescu, profesor de armonie la conservator, șeful corului mitropolitan din Iași. Colecția conține următoarele piese: Deșteaptă-te Române, Lelea vitează, Oșteanul Român, Resași lună, Nevasta care iubește, Dor Dorule, Stâncuța, Moș bătrân, Congazu, Baba și moșneagul, Zis-a badea, Hai Ileano. Cele mai multe din ele sunt cunoscute pretotindeni, în deosebi de la turneul artistic ce dl Musicescu a făcut prin Transilvania. Unele fac parte și din repertoriul vestitului chor rusesc al lui Slaviansky. Au fost medaliat la expoziția universală din Paris la 1889. De vëndare la autorul în Iași.

Concert în Alba-Iulia. Tinerimea română din Alba-Iulia și împregiurime va aranjă a treia zi de Paști, cu concursul unui grup de teologi din Sibiu, un concert în otelul Hungaria, cântând mai multe piese, între altele și „Cisla“ de Porumbescu.

Romantă nouă. A apărut la București romanta: „A vieții taină sa mi-o spu“, musica de Nicolae Al. Balasan, cuvintele de Cincinat Pavelescu.

PICTURĂ.

Execuția lui Horia. Aflăm din diarele bucureșene că talentatul pictor dl C. Popovici a terminat importanta sa lucrare, tabloul „Execuția lui Horia“, care a și fost expus în sala universității din Iași, de unde se va trimite la Paris. Din considerațiuni politice, tabloul nu va fi expus în galeria de tablouri a secției române a expoziției universale, ci numai în pavilionul românesc. După cât afirmă cei cari au vădut tabloul, acela este o lucrare artistică importantă.

BISERICĂ și ȘCOALĂ.

O nouă societate studențească română. Studenții români din München, cari mai avuseră o societate, s'au constituit de nou într'o societate cu numele „Patria“. Aceasta se va pune în legătură cu toate societățile studenților români din diferite state, spre a pregăti terenul pentru congresul studențesc internațional, care se va ține la Paris cu ocaziunea expoziției universale.

Studenți din Budapesta la București. Septemăna trecută au sosit din Budapesta la București 17 studenți de la universitatea de acolo, cari sub conducerea profesorului lor de geografie fizică, dl dr.

Loczy, fac o excursiune științifică spre orient. Între excursioniști e și un student român dl Victor Păcală. În București au stat o zi, unde au vizitat aședămintele culturale publice și au plecat la Constanța, oprindu-se pe cale la Podul de peste Dunăre. Din Constanța vor merge la Constantinopol.

C E E N O U.

Știri personale. *Poetul Vlahuță* va fi numit în noul post de referendar la casa școalelor de pe lângă ministerul instrucțiunii României. — *Dl Zosim Chir-top*, avocat în Câmpeni, dimpreună cu dna soție, a dăruit pentru masa studenților de la gimnaziul gr. or. române de Brad, doue sute de coroane. — *Dl dr. Aurel Isaac*, avocat în Cluș, a depus în numele familiei patru-deci de coroane la fondul pentru ajutarea tinerilor săraci de la institutul pedagogic din Arad.

Generalisimul transvaalian Botha e sau nu român? Mai zilele trecute se inregistrase de către unele diare românești șcirea cumcă generalul L. Botha, actualul generalisim al burilor din Transvaal, ar fi de origină român și că fiind locotenent în armata austriacă, în urma unor datorii pecuniare s'a dus în Transvaal, unde s'a angajat ca ofițer, etc. În gazeta parisiană „Le Journal“ din 6 aprilie st. n., gasim înse descrisă biografia generalului Botha în modul următor: „Ca și cea mai mare parte din buri, generalul Botha e din neam de țărani-păstori. E un fermier-proprietar, un patrician în sensul antic al cuvântului, stăpân pe un domeniu întins din districtul Vrijheid. El este în vîrstă de 35 ani. Născut în Greytown (Natal) la 1865, s'a aședat de mulți ani în Transvaal, unde s'a ocupat exclusiv cu agricultura“. Se nașce acum întrebarea: care din aceste doue versiuni este adevărată? Aceasta pentru că să șcim dacă ne putem mândri sau nu, că generalul transvaalian Botha e de origină român.

Români ardeleni emigrând în America. Aflăm din „Telegr. Român“, că din comuna Pianul-de-jos au emigrat în America 40—50 bărbați în floarea etății lor, ca să-și agonisească cele trebuincioase pentru traiul vieții. Sînt între ei și câțiva sași, dar majoritatea celor emigrați o dau Români.

Au murit: *Florian Marcuș de Corond*, avocat, fost vicecomite al comitatului Crasna, jude de tribunal în pensiune, la 4 aprilie, în Șimleul Silvaniei, în etate de 81 ani; — *Maria Moldovan n. Velieica*, veduvă protopopeasă, mama dlui Silvestru Moldovan, la Sibiu, în 8 aprilie, în etate de 76 ani; — *Amalia Popovici n. Bugarski*, soție de comerciant în Sibiu, în etate de 28 ani.

Călimdarul săptămănei.

Sfintele Paști, Ev. dela Ioan c. 1. v. 1.			
Diua sêpt.	Călimdarul vechiu	Călimd. nou	Soarele.
Duminecă	9 (+) <i>Sfintele Paști</i>	22 Lotar	4 37 6 52
Luni	10 (+) <i>Cuv. Ioan Pust</i>	23 Georgie	4 35 6 53
Martî	11 (+) <i>Teodor Trich.</i>	24 Adalbert	4 33 6 55
Mercuri	12 Cuv. Vasilie	25 Ev. Marcu	4 31 6 57
Joi	13 Mart. Artenie	26 Eseehia	4 28 6 59
Vineri	14 Păr. Martin	27 Anastasiu	4 26 6 0
Sămbătă	15 SS. Ap. Ar. și Trof.	28 Vitalis	4 24 6 2

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCAN.** (STRADA ALDĂS NR. 296 b.)